

Zjavenie Krista Pána, 6.1.2026

Biblický text: Kolosenským 1, 25-27:

²⁵Jej služobníkom som sa stal podľa Božieho riadenia, ktoré mi pre vás bolo dané, aby som doplnil slovo Božie, ²⁶tajomstvo od vekov a pokolení skryté, ale teraz vyjavené Jeho svätým, ²⁷ktorým chcel Boh dať poznať, aké je bohatstvo slávy tohto tajomstva medzi pohanmi. A týmto je Kristus vo vás, nádej slávy.

Keď hovoríme o tajomstve, obyčajne myslíme na niečo, čo je zámerne skryté, utajené pred ostatnými. Tajomstvo je to, čo nepoznáme, alebo to, čo presahuje naše chápanie, čo ešte nebolo preskúmané. V bežnej reči má tajomstvo často príchut' odstup: *niečo, kam nemáme prístup.*

Aj apoštol Pavol používa slovo „**tajomstvo**“ a dáva mu jedinečný, až prekvapujúci význam. Nehovorí o tajomstve ako o niečom, čo zostáva navždy skryté, uzavreté alebo neprístupné. Naopak — hovorí o tajomstve, ktoré bolo skryté, ale už skryté nezostáva.

Pre Pavla je tajomstvom jedinečná pravda o Božej spáse, ktorá sa zjavila človeku v Pánovi Ježišovi Kristovi. **Tajomstvo** nie je hádanka, ktorú treba rozlúštiť, ani duchovná výsada pre vyvolených. **Je to Boží dar, ktorý Pán Boh sám odkrýva.** Pavol ide ešte ďalej: **nie človek odhaľuje Pána Boha, ale On sa dáva spoznať človeku.** Je to samotný Pán Boh, ktorý odkrýva svoje tajomstvo, ktorý ho zjavuje, doslova dáva ako svetlo do života. Nie preto, aby človek obdivoval tajomstvo samo o sebe, ale aby v tomto svetle objavil krásu Božieho konania a vzťah, do ktorého ho Pán a Boh pozýva.

Preto Pavol používa silné slová: *to tajomstvo, o ktorom hovorili proroci, ku ktorému sa utiekal celý Izrael, na ktoré sa spoliehali aj tí najbiednejší a najzraniteľnejší* — bolo „**vyjavené**“, v iných prekladoch „**zjavené**“ Božím svätým. To, čo bolo dlho očakávané, prisľúbené a len tušené, v Božom čase nadobudlo tvár, meno a blízkosť.

A práve tu sa Pavlovo chápanie tajomstva hlboko dotýka dnešného sviatku Zjavenia Krista Pána. Epifánia (*zjavenie, objavenie sa, zviditeľnenie, náhle ukázanie sa niečoho, čo bolo skryté*) nie je oslavou toho, že náš Boh zostal zahalený. Je oslavou toho, že náš Boh sa dal nájsť, že svetlo vstúpilo do tmy, že tajomstvo má meno — Ježiš Kristus. **To, čo bolo skryté v Božích zámeroch, sa v Kristovi stalo viditeľným, prístupným a blízkym.**

Zjavenie Krista Pána teda nie je len udalosťou minulosti. Je to vyznanie viery, že Hospodin sa stále zjavuje, že jeho tajomstvo nie je múr, ale otvorené dvere. Že Kristus nie je len odpoveďou na otázky vyvolených, ale svetlom daným svetu — aj tým, ktorí sa cítia na okraji, nehodní alebo stratení.

Keď Pavol hovorí o tajomstve, pridáva k nemu ďalšie slová: „**bohatstvo**“ a „**sláva**“. Tým naznačuje, že to, čo Pán Boh zjavuje, nie je chudobná informácia ani strohé oznámenie, ale plnosť, hojnosť, prekypujúci dar. Pavol nepíše o pravde, ktorú by si človek mal len správne zapamätať. Hovorí o bohatstve milosti, ktoré sa dá žiť, prijímať, zdieľať.

V biblickom zmysle bohatstvo neznamena len množstvo, ale dostatok, ktorý presahuje potrebu. Nebeský Otec nedáva minimum nutné na prežitie viery — dáva nám doslova nadbytok. On nekoná ako niekto, kto by človeku odmeral presne toľko, aby **ešte vydržal**, aby **len nevyhasol**. Nedáva vieru v dávkach, ktoré sotva udržia plameň. **Dáva viac, než je nevyhnutné.** Dáva tak, aby viera nebola len prežitím, ale **životom**.

Tento nadbytok sa neprejavuje v tom, že by nám sľuboval bezproblémový život. Prejavuje sa v tom, že **k slabosti pridáva svoju prítomnosť**, k strachu **pokoj**, k pochybnostiam **vernoscť**, k únave **nádej**. Boh nedáva len odpovede — **dáva seba**. Nadbytok Božieho daru vidíme v tom, že Boh **nejde len po hranicu potrebného**, ale vstupuje **hlbšie, bližšie, osobnejšie**. Nielen odpúšťa, ale obnovuje. Nielen vedie, ale nesie. Nielen ukazuje cestu, ale **kráča s človekom**.

Preto Pavol môže hovoriť o **bohatstve slávy**. V Božom Slove sláva nie je abstraktný pojem ani ľudská sláva založená na obdivovaní. **Božia sláva je viditeľná stopa Božej prítomnosti**. Je to svetlo, ktoré prezrádza, že náš Boh je nablízku. Keď teda Pavol hovorí o „bohatstve slávy tohto tajomstva“, hovorí vlastne: *tam, kde sa zjavuje Kristus, tam sa rozlieva Božia prítomnosť ako svetlo*. Nie preto, že by veriaci žil v duchovnej hojnosti bez bolesti, ale preto, že **Božia prítomnosť prevyšuje to, čo nás zraňuje**. Kristus v nás je viac než naše zlyhania, viac než naše obavy, viac než naše vyčerpanie.

A napokon: tento nadbytok nie je určený len na osobnú spotrebu. **Čo Boh dáva v hojnosti, dáva aj na rozdávanie**. Viera, ktorá je sýta Božou prítomnosťou, sa nemusí báť, že jej ubudne, keď sa otvorí druhým. Nadbytok Božej milosti sa prejavuje práve tým, že **sa delí a pritom sa neminie**. Toto bohatstvo a táto sláva nemajú zostať uzavreté v hraniciach jedného národa, jednej tradície či jednej náboženskej skúsenosti. Pavol výslovne zdôrazňuje: „**medzi pohanmi**“. To je pre jeho poslucháčov šokujúce. Znamená to, že **Božia sláva nie je viazaná na centrum, ale pohybuje sa smerom na okraj**. Nie je vlastníctvom vyvolených — je darom pre všetkých.

Tu sa Pavlova teológia priamo stretáva so sviatkom Zjavenia Krista Pána. Práve **dnešný sviatok je pripomenutím okamihu, v ktorom Pán Boh rozsvietil svoje svetlo tak, aby ho videli aj tí, ktorí nepatria a nepatrili „dnu“**. Mudrci z Východu nie sú nositeľmi zasľúbení, ale prvými svedkami univerzálneho daru. To, čo Pavol vyjadruje teologicky, dnešný sviatok rozpráva obrazne: svetlo nepozná hranice, hviezda nepatrí jednému národu, Kristus nie je len pre „našich“.

Preto Pavol hovorí o ríši slávy, nie o súkromnom poklade. Božie kráľovstvo sa nešíri zadržívaním, ale dávaním. Čím viac sa rozdáva, tým viac sa ukazuje jeho bohatstvo. Božia sláva sa nezmenšuje tým, že ju zdieľame — naopak, stáva sa viditeľnejšou.

A jadro tohto celého je v poslednej Pavlovej vete dnešného textu: „Kristus v nás — nádej slávy.“ Toto je šokujúce tvrdenie. **Pavol** nehovorí len o Kristovi, ktorý prišiel, ani o Kristovi, ktorý koná vo svete, ani o Kristovi, ktorého nasledujeme zvonka. **Hovorí o Kristovi, ktorý prebýva v človeku**. Nie ako myšlienka, nie ako morálny ideál, nie ako vzdialený vzor, ale ako živá prítomnosť. Slová „v nás“ (gr. *en hymin*) neoznačujú iba pôsobenie okolo nás alebo medzi nami, ale vnútorný priestor života. Pavol tým hovorí, že Božie zjavenie sa nezastavilo pri jasliach, pri kríži ani pri prázdnom hrobe. Pokračuje v človeku. Boh sa nielen ukázal svetu — Boh vstúpil do ľudského vnútra.

Tu sa láme rozdiel medzi hľadaním a prijatím. Dnešný sviatok Zjavenie Krista Pána často pracuje s obrazom hľadania: mudrci putujú, sledujú hviezdu, pýtajú sa, hľadajú. Pavol ale ide ešte o krok ďalej a hovorí: *to najväčšie zjavenie sa deje vtedy, keď Pán Boh prestáva byť predmetom nášho hľadania a stáva sa darom, ktorý prijímame*. **Kristus nie je len ten, ku ktorému smerujeme — On je ten, ktorý k nám prichádza a zostáva**. To znamená, že Božia blízkosť nezávisí od našej výkonnosti, duchovnej kondície ani schopnosti hľadať. Kristus

prebýva aj v slabom, pochybujúcom, unavenom človeku. Nie preto, že by bol človek dokonalý, ale preto, že Boh je verný svojmu daru.

Pre Pavla je práve toto dôvodom, prečo môže hovoriť o nádeji slávy. Nádej nespočíva v tom, že sa raz niekam dostaneme, ale v tom, že Božia sláva už začala v nás prebývať. To, čo raz bude plné a zjavné, je už teraz prítomné — hoci krehko, skryto, často nenápadne.

A opäť sa tu silno dotýkame dnešného sviatku. Zjavenie Krista Pána nie je len o tom, že svet uvidel Boha v dieťati. Je o tom, že Boh sa chce zjavovať ďalej — v ľuďoch. Svetlo, ktoré zažiarilo nad Betlehemom, sa nemá zastaviť na oblohe. Svieti v srdciach Božích detí a má sa rozsvietiť v srdciach ďalších ľudí. Amen.